

РУЗВЕЛТ ВІДВЕРНУВ АВТОМІЙ СТРАЙК

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт відвернув заповіданий на понеділок страйк робітників автомобільних фабрик. Вдалося це президентові по довгих конференціях з представниками автомобільних фабрикантів і робітників. По конференції президент видав заяву, в якій засував головним висліді переговорів.

Представники фабрикантів признали робітникам право до колективних переговорів за умови праці через своїх представників, свободно вибраних. Коли робітники вибрали більше як одну групу для свого представництва, то в переговорах мають брати участь представники кожної групи відповідно до числа робітників у групі. Для автомобільного промислу мається негайно створити відповідну раду, яка має поаглюдувати всі спірні справи промислу.

Угода поаглюдує теж цілу низку інших справ, зв'язаних з веденням бізнесу, які досі були предметом звязятих спорів між робітниками і фабрикантами.

СЛІДСТВО НАД „МОЗКОВИМ ТРОСТОМ“

ВАШІНГТОН. — Д-р Віллем Вірт, суперінтендент шкіл у місті Гері, в стеїт Індіана, зложив сензаційну заяву, що прибічні дорандки президента Рузвельта, так звані „мозковий трост“, задумують захопити абсолютну владу над Злученими Державами. Мовляв, це „Керенським“, за якого представляють Рузвельта, має незалежно обняти владу якійсь американським „Сталін“.

Конгресмен Булінкел з норт Каролайни запевняє, що він внесе в конгресі резолюцію про розслідування цієї заяви.

НОВІ ЗАВОРУШЕННЯ ЧЕРЕЗ СТРАЙК ТАКСІВОК

НЬЮ ЙОРК. — Не зважаючи на гострі загрозні міського мейора Лів Гварді, що задумить усіх нових заворушень страйкуючих шоферів таксівок, шофери знов допускалися в неділю нових нападів на страйколомів та їх автів.

Шофери авт обкидали каміннями, які були шиб в автах та калічили людей, що в них їхали. Коли поліція мінчалася в бійку, обривалося дешо і їй хоча шофери уникали отвертих бійок з поліціями.

Мейор знову закликав до себе лідерів страйку та зажадав від них вняснення заворушень.

СЕНЗАЦІЙНІ КРАДІЖИ.

ВАШІНГТОН. — Невисліджені досі злодії владналися до шаф з пам'ятковими медаліями, зложеними в честь „Незаного Жовніра“ на жоніверських цвинтарі в Арлінгтоні, та забрали багато медалів і інших пам'яток.

У Нью Йорку якийсь злодій вибив вікно в галерії Гамера та забрав з вистави виставлений на продаж висхідний доритими каміннями меч Романових. Поліція припускає, що злодія кермував російським патріотичним чувством.

ВІДЛЮЧАЮТЬ НАЙБІЛЬШИЙ ТЕЛЕСКОП

КОРНІНГ (Нью Йорк). — У фабрики скла Корнінг Гатс Воркс відіавають тепер величезне зеркало, що має бути вжито до далеководу в департаменті зв'язної фізики в Каліфорнійським Інституті Технологій.

Має це бути найбільше зеркало в світі. До відляну вжито 20 тон скла розтопленого до гарячі 2400 ступнів Фаренгайта. 35 робітників працювали без перерви, відіаваючи це зеркало. Хоч при відляну зроблено кілька похибок, то проте керівник відлянування має надію, що зеркало таки владється.

Вся робота коло виробу того телескопа забере три роки.

ЯК ДОВГО ЖИЄ БАКТЕРІЯ?

БЕРКЛІ (Каліфорнія). — Д-р Чарлз Ліппман, професор фізіології рослин у Каліфорнійським університеті, переконався, що бактерії, які він знайшов у ліридах Іксаків, ще живі.

Піраміди ці були збудовані 800 до 1,400 літ тому. Професор робить тепер досвід, щоб знайти основу для довгоживучості цих бактерій.

ЗАСУДЖЕНА ЗА ВБИВСТВО НЕВІСТКИ НА 25 ЛІТ ВІЗЯНИЦЬ

ШКАГО. — Суд засудив на 25-літню в'язницю д-ра Алісу Ліндсей Вайнкул, яку кілька днів тому присяжні судді признали винуватою вбивства її невістки, пані Рети Вайнкул.

Засудження прийняв присуд спокійно, хоч він значить стільки, що присуд до смертної в'язниці. Ця жор може бути зменшена до 16 літ, якщо вона буде заховуватися добре. Колиб це зроблено, то й у такому випадку вона при виході з тюрми мала би 79 літ життя. Лікарі не заповідують їй дожити до такого віку.

ПОЯВА ДИВНОЇ НЕДУГИ.

Понад двіста осіб у Норт Порт (Лонг Айленд) захворюли на недугу, котрої лікарі не можуть розпізнати. Між хворими є багато дітей. Лікарі припускають, що ця недуга розходитьс через міські водопроводи, та радять мешканцям міста переварювати воду й модекю перед споживанням.

НЕВДАЛІЯ ГРАБУНОК.

До канцелярії „Інтервю Ньюс Ко“ в Нью Йорку прийшла в п'ятницю вечір, коли компанія відбирав від власників стоянка наемників до журналістів, шайки бандитів, у зброєних у револьвери, машин новий кіт та обрізани рушниц. Касієр успів потиснути алярмовий гузик. Як бандити вчули рев чотирох гуздів, утекли.

МАГІСТРАТОВИ ЗАФАНТУВАЛИ МЕБЛІ ЗА НЕЗАПЛАЧЕНЕ КОМІРНЕ.

В Милославі (Понназичані) траплялася така історія. Магістрат в Милославі не має власного будинку і відіавав локаль у базарі. Від 2 літ магістратський магістрат не платив комірного. Залеготило, що зросли з тієї причини, перекодили суму 2,000 зл. Власник дому впоминався кілька разів за комірне, а комістрат упінявся, що не дає ніякого вислуду, але до суду позов. Коли у нього найму скінчилась і магістрат розпочав переносити, у хвилині коли кілька робітників почали вносити меблі, власник дому зафантував магістратові машини до писання та ще декілька меблів у застав за залегот комірне. Вкоротці прийшла поліція, списала протокол і домагається звернути магістратові забрані меблі. Власник опирається і щойно по довгих торгах погодився з магістратом.

БОРІТЬБА ЗА БУКВАР.

У деяких чеських школах введено т. зв. главобальну методу навчання. Метода ця полягає на тому, що дитина вчиться читати відрізу ці букви, як це орешто-переводити у всіх початкових школах. Квестві цього навчання викликала голосну дискусію в педагогічних і батьківських кругах. Учительство поділилося тепер на два табори: одні за главобальну, а другі за елементарну методу. Як закінчиться ця безкровна боротьба, та котра сторона вийде побідною, годі покинути передбачити. Покищо фактом є, що прихильники старої методи навчання є більше і з того приводу є великий попит на буквари. На тому даючо очевидно найкраще виходять книжкові видавці.

ЗГОРІЛА ДИТИНА.

В селі Гормово, пригороді повіту, залишена без опіки старших два й пів-річна дівчинка, Діля Гривальчук, підлігла до печі, а якій горів вогонь і на ній загорілася у вбранні. Хоч на її крик збіглися сусіди, що вогонь погасили, то дівчинка так жалючо попеклася, що кілька годин пізніше померла в жалючих муках.

ЛИСТ ІЗ СОВІТСЬКОЇ УКРАЇНИ ПРО ГОЛОД.

„Ми пережили дуже тяжкі часи. Весною 1933 року був нас на Україні страшний голод. Люди мерли масово. В нашому селі, як мало 1,050 нумерів, померло більше як 6 тисяч осіб. Люди їли людей, переважно старші і діти. Пришло до того, що не можна було піти на друге село, бо по дорозі нападali голодні, убивали та їли. Траплялося й таке, що з людського м'яса робили ковбаси і продавали на ярмарку. Коти і пси поїли були всі до одного і треба було переїсти кільканашій сілі, щоб стрінути якого kota або лиса, котрий хіба якийсь чумач втрачуєся перед шлуномки голодних. Цього року давали за один трудодень по 200 кілограмів жити. Цей молодий та здоровий чоловік, перепарювавши 100 ліній, дістав 200 кілограмів жити; але хто старший і має більшу родину, тому напевно загине. Голодова смерть в очі. Мені признали 530 рублів податку і 100 кг. жити, але грошей годі звідкіль, небуло розстатися. Люди відіають з України, залишаючи цілий свій дорібок. Добру хату можна купити за 25—30 рублів. Ох, коли ви зрозуміли, як тут важко жити. У нас з колективних так гостро карать, що як хто вкраде кіло або два хліба, то його карать 5—6 місяці тюрми і запланує з України. Більше про наше мучениче життя напишемо другим разом. Прощу відішлти, як ви всі ждете та як здорові батько і решта рідні. Подорожуйте все усіх з Рівзмом Хрестовим. Ваш брат Михайло“.

ТРАГІЧНИЙ ВИПАДОК В СІЛІ ГОСТИНИ.

В поміскахні побережницькіс Плянта Мурована, пильського повіту, Дмитра Подушчина збраних гостей, яких годі сподар гастував вчерего. Коли вчерега вже наблизкало до кінця, вийшов до помісканиць адміністратор сіл і наказав побережницьким йти з ним до сіл. Подушчин вийшов до другої кімнати й одягнувшись, став перед зібраними гостями жартувати, маніпулюючи рушницею. При тому ажось чиясь пилотерм рукамом за курок і стрілив. Наслідки були жалючі: куля попала в присутню дитину Альфонсію Палівніччину, яка ще перед вступом лікаря, за яким пішла, померла. Так трагічно скінчилась гостина в побережницькіс.

ПОПАРИСЬКИЙ НА СМЕРТЬ.

Трагічний випадок трапився в селі Стрий Яків, пов. Яворів, у Михайла Борового, якого „Літній спосіб“ з браку догляду пах з печі в баню з борщем і попарився на смерть.

БЕЛЗЬКИЙ РАБІН У ЯВРОРОВІ.

Два тижні гостював у Яворові славний белзський рабін, Арон Рокач. На той час позалилися до Яворова багато хуситів з ріжних, навіть далекіх міст, вносячи з собою в життя Яворова багато своєрідної екзотики. Белзський рабін ставився між жидами як дуже вчений і одитворець, і тому його поміщення було постійно переповнене прохачами.

ГНУЧКЕ СКЛО.

Віамою молодому англійському винахідникови Джаму Бороху, вдалося виробити гнучке скло. Скло таке можна тиснути на всі боки, як тонку бамбу, і воно не тріскає. Від своєї такої порпіння, що зробився на кусек, як скло, що „крижкий, як скло“, — не тріскає, не існує. Гнучке скло має ще й ту, прикмету, що є дуже добре в першу чергу до самохата, залізничних вагонів і літаків.

УВІКОВЧІВНІВ СВОЄ ІМ'Я КОШАМИ НА СМІТТЯ.

У селі Парик обходив цікаву річницю, а саме 60-ліття, вийшов в Парижі почати виносити точно кожного дня сміття, через що кожного дня замінювали вулиці та подвір'я в жменях. Розпорядок цей видав тодішній командант нашої поліції, Пюбел. Він то видав розпорядок, щоб кожна каміньня купила собі кілька копійок, які мали зсипати мешканці сміття з цілого дня. Кожної ночі коші зі сміттям забирали окремі вози і вивозили за місто. Його то іменем цього дотепного назвав наші коші і відтоді всі каміньні сторожі називають коші на сміття іменем вже покійного сегодні команданта поліції. Як бачимо, то командант цей увіковчив своє ім'я в дуже оригінальний спосіб, але зазвичай, що нема такого смертельника, який заживував би йому цієї популярності.

НОВА ФІНАНСОВА АФЕРА У ФРАНЦІЇ.

Парижські часосипи пишуть, що в Парижі викрило нову фінансову аферу. Оце переважно останнім дням ревизії книг у дирекції товариства паризьких підземних залізниць виявила низку підозрілих рухів, яких дирекція не вміла вняснити. Йде про 35 мільйонів франків, які правдоподібно забрали члени зарпяд на приватні цілі. Лексаль дирекції „Метро“ опечатано. Переважно даліше подібно ревизії, щоб устатити якусь злепфрованих сум. Члени зарпяд не розлучили таких приятелів як Мадяри і Польки.

НІМЕЦЬКА ВИПРАВА В ПІАЛІЯ.

В березні виправляється до Нунга Парбат у Гімалаях нова німецька експедиція під проводом Віллі Меркла, що вже раз був там. Фінансують цю виправу різні німецькі товариства. Експедиція складатиметься з двох членів, між ними двоє учених, одного лікаря і знаменитого альпініста Ернста Шнайдера. Командантом головної табору буде інспектор державних залізниць із Берліну, Гайнц Баймистер.

КАЛІНІН КОНТРОЛЮВАВ СОВІТСЬКУ УКРАЇНУ

Львів. — „Новий Час“ подає за московською „Правдою“, що Калінін обідав совітську Україну. Відвідуючи котлов „Радянськ“, питав „досерозний староста“ колхозників, скільки вони заробляють. Перенісши збіжжя на гроші, Калінін говорив: „Показується, що ви заробили по 200 рублів золотом. То мало. Щоб жити культурно, треба в крайній мірі вдвоє більше“. Оглянувши котлов, написав Калінін у книзі котлов: „Гетьля виглядають добре“.

Як виглядають люди на совітській Україні, про те Калінін не згадав, бо це для Москви не цікаве. Чого Калінін шукав на Україні? Чи не приїхав на контролі, щоб прислати на Україну ще більше Постишевцев?

„ЗАЛІЗНА ОСТРОГА“ — СТРЕЛЬЦЬКА ОПЕРАТА ГАЙВОРОНСЬКОГО.

Львів. — Як тріт. Тобілевича приїздив для свого реперу у оперету з життя Українських Січових Стрільців (Усусув) з 1916 року. Либето до оперети „Залізна Острога“ написали А. Лісевич і А. Курдидий. Музику скомпонував Михайло Гайворонський.

„Залізна Острога“ це велика цінність для театрального репертуру, а для громадянства дорогий спогад славної традиції. Прем'єру цієї оперети відіграє театр ім. Тобілевича в квітні.

ЗА ПОЗИЧКУ „РІДНИЙ ШКОЛ“.

Львів. — Головна Управа „Рідної Школи“ розписала внутрішню позичку на суму 250,000 злотих, виходячи зі становища, що сьогоднішні справи поміч „Рідній Школі“ є справою „бути чи не бути“ для нашої нації. У зв'язку з тою позичкою-кравея преса містить кожного дня списки тих осіб, що дають позичку, як і заклади ось-такного роду. Хай кождий стидки дасть, що може, що йому совість диктує, його національна честь і почуття обов'язку“.

ПОЛЬША ВИКИДАЄ ЧЕХІВ.

ВАРШАВА (Польща). — З 3 кождим днем загострюється відносини між Польщею і Чехословаччиною чимраз більше. На протязі останнього тижня польська влада видалила з Польщі 18 визначних чеських горожан і заборонила в Польщі циркуляцію трох чеських газет, між іншими й газету „Чеське Слово“, органу чеського міністра закордонних справ, Бенеша.

Все те має бути відлапоу за згодінає переслідування польської меншини в Чехословаччині. Тим напруження польсько-чеських відносин дуже зажурена Франція і вона влязла годити посварених. Але ледви чи з того що вийде.

ПОЛЬСЬКІ СТУДЕНТИ БРАТАЮТЬСЯ З МАДЯРАМИ.

БУДАПЕШТ (Угорщина). — Перед статуєю Великої Мадяришині і статуєю Словаччини відбулася протическа маніфестація з нагоди любові польських студентів. Польські студенти взяли участь у тих демонстраціях і висказали прихильність до мадяришних поборань, щоб на границі Мадяришині судували з Польщею, та заявили, що змешіаю на світі не розлучити таких приятелів як Мадяри і Польки.

НАСТУП НА УКРАЇНСЬКІ КООПЕРАТИВИ.

УЖГОРОД (Закарпаття). — Іде наступ чеських аграрників і москвофіль на українські кооперативний рух на Закарпатті. Як одні так другі мають підносити наш наріє економічно, баламутити його москвофільською пропагандою.

АВСТРІЯ АВТОКРАТИЧНОЮ ДЕРЖАВОЮ.

ВІДЕНЬ (Австрія). — Вже виготовлено нову конституцію для Австрії. Якщо вона вийде в життя, то Австрія стане найбільш автократичною державою в Європі. Австрія, як кажуть, готова стати протидемократичною, клерикальною і фашистською державою. Перший артикул конституції говорить, що вся влада походить від Бога, а досі було сказано, що влада походить від народу. Упродовжену церквою буде церква римо-католицька. В її руках будуть усі релігійні й виховні справи. Буде висті папат, які будуть займатися державними справами. Народи палат будуть тайні. Вся влада буде скупчена в руках президента, який може в кождий хвилі стати оди в Габсбургів. Це все вийде на абсолютному, та є такі, котрі кажуть, що це страшені тільки на папері, бо в дійсності демократичні засади далі будуть задержані.

ТАК, ЯК МУСОЛІНІ ПРИКАЗАВ.

РИМ. — Вибрано 400 кандидатів допарламенту. По правді шкода було вибирати, бо вибори відбулися так, як фашистська влада наказала.

У ФРАНЦІЇ ГОРОЖАНСЬКА ВІЙНА.

ПАРИЖ. — По цілій Франції неспокій. По містах іде завзята боротьба між лівими і правими. Сотки ранених.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		PER COPY:	
Three cents a copy		Подорожне число три центи.	
One year	\$ 7.00	Ha рік	\$ 7.00
Six months	\$ 3.75	Ha pів року	\$ 3.75
Three months	\$ 2.00	Ha три місяці	\$ 2.00
Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):		Число з п'ятницею (з англомовною часткою):	
One year	\$ 2.00	Ha рік	\$ 2.00
Six months	\$ 1.25	Ha pів року	\$ 1.25
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерсі Сіті і Заграниці:	
One year	\$10.00	Ha рік	\$10.00
Six months	\$ 5.00	Ha pів року	\$ 5.00
Three months	\$ 2.75	Ha три місяці	\$ 2.75

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КАМІНЬ ПРЕТКОВЕННЯ

Ще раз і ще раз підкреслимо, що У. Н. Союз не є ніякою церковною установою, а відділу У. Н. Союзу не є церковними братствами. Вже країна пора, щоб ці всі відділи урядники і всі члени розуміли і до цього застосовувалися. Таж уже в перших початках існування нашої організації, такі на перших зборах, було видвинене питання відношення Союзу до релігійних справ. І самі священники, що були тоді головно у провіді, виразно підкресливали, що кожний Українець може і повинен бути членом У. Н. Союзу, без огляду на те, який він віри. Те становище У. Н. Союзу завжди обстоював, навіть тоді, коли це коштувало його тисячі відгуків від нього членів. Від того становища не відступити він і сьогодні, без огляду на те, з якого боку і з якої церкви не був би ведений на Союз наступ.

Головна канцелярія одержує зажадання, що на зборах деяких відділів члени зневажали одні одних за те, що одні є членами католицької, а другі православної церкви. Донесать теж, що у відділах, у яких є члени католики і православні, переходять більшість голосів ухвали, якими змушувється членів під загрозю грошевої кари бути на Великдень у якійсь церкві.

Всякі такі заарядження є незаконні, незгідні зі статутом У. Н. Союзу. А позитив противний тому духу, яким є перенята наша організація. Орган нашої організації збирає і далі збирає голос у справах церкви, але тільки тоді, коли ті справи є політичної, національної ваги. В такій самій спосіб далі писатимемо про ті справи. І далі будемо висвітлювати ріжні церковні справи, наскільки вони зв'язані з нашими визвольними змаганнями, наскільки вони впливають на наше національне визволення, себто, чи йому посприятиме, чи шкодять. Ми знаємо, що там на рідній землі є наша церква, як Католицька так і православна, в ярмі Польщі й Москви. І як Москва так і Польща намагаються визискати і церкву для розклату нашого народу. Та це є одна справа, щоб те все знати, а інша справа, як розвивати свою власну силу, як розвивати свої Союзів відділи, чи пхати ніж у серце один одному за те, що один хоче бути католиком, а другий православним, хоч один і другий є і хочуть далі бути щирими Українцями. Такого розламу не може й не буде між нами. Союзівцями, громадянами свідомими, культурними і поступовими, а разом з тим і добрими Українцями. Хто поступує інакше, той є ворогом нашої організації.

ВІДПОКУТУВАВ

(Оповідання з козацьких часів).

— Тепер вона обіймала його за шию і стала поцілувати.
— Даниле! Даниле! — лунала від хати.
Дівчина відскочила від козака, питаючи:
— Чи ти ти Данило? Може то твій товариш який тебе? — Даниле! Гон-гон! Даниле! — Дарчан гукав шпораз ближче.
— Бог би його побив! — сказав Данило до дівчини. Цілому не в пору вивірив по мене.
Дівчина схилилася по збавно: «Вжикнула його, щоб набрати води і відійти.
Виняж шоканом близько, зараз буде тут, — сказала. Запривода це раз обіймав дівчину, ще раз притис до себе, ще раз поцілував і шепнув:
— Лисичу тут, бо я ще маю тобі щось сказати. Спексаюся товариша будувати викривом і зараз вернуся сюди, до тебе. Випустив з рук дівчину і поїхав в сторону, відкинувши лунало: — Даниле! Гон-гон! Данило! —
Данило прибіг до Дарчана і питає:
— Може горить хата, що викривує мене й на цілу осялю? Кого кличеш? Що сталося?
— Що сталося? Стався білий дим.
— Так що з того? Хібаж я сам не бачу, що вже білий дим?
— Хібаж ти не знаєш, що

„КЛАСОВИЙ ВОРОГ“ У МУЗЕЯХ

Так, прийшла черга й до класових ворогів, навіть коли це були члени комуністичної партії. В радянській пресі знаходимо, наприклад, таку звітку з Миколаєва над Богом, кою Чорного моря: „Оце тільки недавно в миколаєвському музеї революційного буржуазно-націоналістичного толкування історії життя на Україні. Член партії Лотський, що керував цим музеєм, популяризував українських контрреволюціонерів — Петлюру, Тютюнника, — а замовчував такий вирішальний момент у жовтневій революції, як спільна боротьба пролетаріату Росії й України. Нікого слова з творів Леніна і Сталіна не було у цьому музеї. (Комуніст, 27 грудня 1933 р.). Очевидно, директор Лотський виключено з партії і звільнено з посади за таке „недоброзвуччя. По Москві треба, щоб про боротьбу українського народу проти російських окупантів не було докучливості у музеях.“

Також у Катеринославі (тепер Дніпропетровську), в серці Запорозжя, є музей української старовини, головно за порозокі. Але, пише „Комуніст“, також тут „виявлено націоналістичне переукривання в роботі краєвого музею, що був описаний націоналістичною агітацією. Тепер провід музею змінено і зміцнено“ (26 грудня 1933 р.).

Але це ще не кінцеві. „Класовий ворог“ засів також у музеях на Київщині. Там, пише „Комуніст“, „український фактор Христовий разом з великодержавником Гіларовим експлуатували в ріжних виданнях наслідували український націоналізм і російський шовінізм“ (15 січня 1934 р.).

За хитро-мудрою методою „Постихише, сї, фашисти“, — Українець в Росію, — мало наслідувати російській та українській націоналізм у згоді й порозумінні між собою?

Отже музею „контрреволюційно“ викрито й знищено. Хто далі на черзі?

УКРАЇНСКА ЦЕРКВА В ПОЛЬСЬКІЙ НЕВОЛІ „СТАРОРУСИН“ АПОСТОЛЬСЬКИМ ВІЗИТАТОРОМ.

Давтянський „Перемога“, що при іменуванні Апостольського Візитатора для Лемківської області, своїм чином не заважали моменти католицького чи українського, національного характеру. Кажуть, що досі не було випадку, щоб Рим іменував постійного апостольського візитатора в єпархії, у якій усі вірні є тої самої національності. Та кінцеве тим, що те все сталося тому, що греко-католицька церква є немечима, бо при греко-католицькій єпископії існують немов три окремі республіки і між ними нема не співпраці, але панує постійний воєнний стан.

Решту коментарів „Перемоги“ польська цензура сконфіскувала.

З коментаря виходить, що цей новий удар, звернений в український народний організм під Польщею, був можливий головно тому, що нема спільної мови між трома українськими, греко-кат. єпископами, та що кожний з єпископів (митр. Шептицький у Львові, єп. Хомишин у Станіславові й єп. Коциловський у Перемишлі) творить свою окрему католицьку організацію на зразок середньовічних гвардій.

ПАСТІРСЬКИЙ ЛИСТ КАТОЛИЦЬКИХ ЄПИСКОПІВ У ПОЛЬЩІ.

Польська преса оголосила пастірський лист, підписаний 26 католицькими єпископами, які живуть у Польщі. Митри відписали видіють підписи львівського митрополита Андрія Шептицького, станиславського єпископа Григорія Хомишина і перемиського, Йосафата Коциловського. Той пастірський лист видано для піднесення „християнського духа в Польщі“. Так заповідає. Та на ділі виходить, що в нім діє більше про піднесення „польського духа“, про польську державу та охорону її влад.

В тім пастірському листі, зверненому до всіх католиків у Польщі, себто поляків і українців, підписаних тепер українських єпископів, говориться про „нашу польську державу“, про „польську душу“ і про „польську будущність“. Вже ті вирази надовго ясно вказують, про що йшло автором того пастірського листа. Тому вони так бояться „революційного духа“ в Польщі, який той дух не розбив часом Польщу, як вважається „нашою власною державою“.

Пастірський лист климє революційні пориви і боїе над тим, що „в нас деякі групи людей іде штучно викреслюють того духа“.

Вступі про антирелігійні гасла читаємо так:

„Це не є наші різні, польські ідеї. З потребами і настроями польської душі вони не мають нічого спільного, а проте їх захваляють як польський духоту дійсність“. А далі: „Не можна польської будучини бачити в детронізації Бога, не можна допустити, щоб божество в польській цінстві відірвалося в польську душу“.

В тім пастірському листі порушено багато ріжних справ, які є наскрізь політичними. Навіть задується в нім про замірення Польщі з Совітами. Католицькі єпископи в Польщі, що ставляться ворожо до комунізму як ворога релігії, раді її об'єднання Польщі до Совітів і добросусідських відносин між Варшавою і Москвою. Кажуть навіть, що таке замірення причиниться до „закріплення європейського миру“.

Отой пастірський лист, коли брати під увагу польських єпископів, а не місці. Є він виразом великої відданості єпископів польській державі й польському уряду. Це польська патріотична мафестация польських єпископів. Але при

чому тут імена українських католицьких єпископів?

Ми розуміємо, що наш нарі і наша церква є під польським охутом. Ми розуміємо, що навіть може зайти така обстановка, що католицька солідарність може вимагати солідарного виступу католицьких єпископів Польщі, коли йде про оборону католицизму. Але та вимога не може існувати, тоді, коли треба підносити „польського духа“. Рим може наказувати українським католицьким єпископам підносити спільно „християнського духа“, але не може приказати підносити „польського духа“, тоді, коли невідомо, що має свої совісті мільйони українських мучеників, що ще тепер висідає на шибениці найжорсткіший дівт української молоді.

ЖИД, ПРО ЖИДІВСЬКУ ПРОТИ-УКРАЇНСЬКУ ПРОПАГАНДУ.

Протиукраїнська пропаганда жидівської преси в Лондоні заставила вже й деякого Жидів зайти в цій справі голос. Галицька українська преса вважала односторонню жидівських провідників у Польщі, щоб вони дали докази „погромницької протидії, якої щоб з боку України, але щоб опрокинули проважні брехні про українські погроми жидівського населення в Галичині.“

В тій справі забрав голос жидівський журналіст д-р Вурцель. Він закликає Жидів жидівської газети „Квіля“, видаваної польською мовою, щоб вони отримали і не робили основних помилок відносно жидівської українських відносин.

„Д-р Вурцель стверджує, що від часу переходу Галичини під владу Польщі Жиди зовсім перестали читатися з Українцями, як з чинником, що не має нічого до говорення в краю“.

Це вважає Вурцель помилкою Жидів. Далі твердить, що пануючий серед Жидів дух є підлімою психологією легковажності й ображливості відносин Жидів до українців, котрих Жиди трактують зовсім як німий і глухий предмет для визиску, а Галичину виключно як терен господарського визиску. З тим духом мусять жидівські провідники боротися у власній суспільності, а також змінити основний погляд на український чинник, український нарід, його амбіції і можливість розвитку“... „Отже на іншому місці в сьогоднішньому числі“ — пише д-р Вурцель „друкуємо слідуючу частину вступу з жидівської преси в Лондоні, вступу, які є якими-сь зразками ганебного нахвалювання польських адміністраційних чинників проти України, а також наганяючого очорнювання України перед собою. Жидівська преса дозволяє собі нап. нападат на українську — центральну (Рен Союз Укр. Кооператив), яка до сьогодні відержує близькі торговельні зв'язки з великими жидівськими фірмами. Мало того: Жиди вже особно очорнюють президента Української Парламентарної Репрезентативної. Питаємо — каже д-р Вурцель — чи і звідки дає ті інформації лондонські преси і чи провідники галицьких Жидів не думають проспирити дотеперішні брехні і покласти кінець тій проти-українській „Груелі“ — пропаганді“.

— Пане, ви не маєте кого, щоб вважав на вашу крампицю, чи ви відіграте?

— Ні. Та я ніде не відкожу.

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

— Так? А я гадав! Воно саме тепер наша жінка була

ВСТУПАТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

малою підсміхуючись.

— А чогож би, як не на те, щоб відпочити? — спитав Запривода, троха сконфушений.

— Будете сердитися, як вам скажу мою думку.

— Я не такий, щоб курка не мала права подивитися на мене.

— Беру вас за слово. Не сердьтесь на мене, як скажу, що вам влізла в голову дівка.

— Як кого тягте побалакати з гарною дівкою, то се ще не доказ, що вона йому влізла в голову, — боронився Запривода.

— А я вам кажу, що ви на найближшій дорозі зробите як-лябийшу дурницю.

— Ви таких дурниць ніколи не робили? — спитав Запривода, троха сердитий за те, що товариш нечуже підслухав його думки.

— Як я робив дурницю, то не так, щоб і потому ціле життя хатися. Я баламутив дівчата, дівчата баламутили мене, та все кінчилося так, що одно з одного не прилипло, щоб одно одному було досмертним нещастям. Бувала хвиля дівчатка, яка все кінчалася опам'ятанням.

— Чаж я гадаю скінчитися інакше?

— Скінчите днакше, бо вона не пустить вас. Опутате так, що ви з нею оженистеся.

— Не велике сталося біди. Які сяду на коня, хочу добре виспатися.

— А гадаю, що ви хочете лишитися тут на те, щоб спати, — замітив Дарчан, глу-

добі.

— Бачу, що ви справді вже вдуріли!

— То хіба дуріють всі ті, що женяться?

— Кожий бо ви дурієте на вашу загроблю!

— А то чому? — як влізло спитати.

— Бо ся дівка, то шельма! — як влізло відповісти.

Запривода стряс. Дарчан відступив пару кроків, бо гадав, що кинеться на нього. Та Запорозжя, як „скоро“ спалахнув гнівом, так скоро успокоївся. Погадав собі, що Дарчан, котрий знає сі сторони, може справді не в вітер говорити.

Попламувавши хвилю, спитав: — Знаєте що про неї?

— Знаю, що її батько Молдаван, що колись був опришком, що зліп шибениці віт з Молдави і поселився тут. Знаю, що її мама Циганка, і мандруєчи з Циганами; крапа та, як крали всі з її ватаги. Знаю, що якоїсь падуєт недалеко від вас.

— Ск правда про якоїсь і абляну не все свідчить, що дитина така? Як її батьки.

— Ті дівчина не у всім така, як її тато і мама. Вони обидва мочимирі, вона не бє. За те вона не сотворена на жіночі тахі, як ми. Вона добра на любові до якогось часу. Доброго жіноцтва вона, як буде, то лиш який тижень, найбільше два... Очевидно, її муж не перший буде тїптися нею.

Останні слова зовні розділи Запорозжя і він остро налянувся на Дарчана.

(Далі буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ХТО ВИНЕН?

У сенаті виголосив сенатор Гейнстін довгу промову про створення й інші клопотки підприємств з робітниками.

За зріст цих клопотів в останній році сенатор вивував уряд, головною президентом Рузвельта. Мовляв, своєю політикою вивував краю уряд на злочин на нарід Америки плаща карати.

Це гарно сказано. Тільки, чи не доказує вину уряду? Чи не доводить за вартість виплатити йому, що варіт кидатися? Аби плач вивував за божество людини, який цей плач наказав? Або може той, що наказав плач, невинний?

Чи сенатор такий невинний? Чи своїм езиком, то чи його виборці поведуть, що він ухвалений зі своєю головою?

ПОКАЗЧИК ДОБРОБУТУ?

Доводить з Ріно, в степіт Пенада, що головний бізнес міста росте. Головний бізнес там є давання розводів людин, які деінде не можуть їх дати.

Дехто вважає зріст розводів як найкращий показник повороту злих часів в Америці. Мовляв, хто думає про розвод злих часів?

Ніхто не думає? А тут один джорист каже, що якраз у злих часах багато людей про розвод думають. Бо в добрих часах муж міг би йти на ріжні забави й жінки не бачити, а в злих часах він засуджений постійно на її товариство. Про розвод він думає, тільки чи може собі на нього дозволити?

СПОСОБИ РАТУНКУ.

Як появилось донесення про зріст „розводів мільнів“ у Ріно, зараз реформатори стали кричати „Карау!“ Подружжя в Америці валиться! Ратуйте! Заміняйте ті розводи мільнів!“

Як за кілька місяців стане дуже гарячо, то і не покрити нам тоді: „Поліція! Забігайте через спеку! Розбийте всі термометри!“

ЖЕРТВА ВІРВУВАННЯ.

У Берліні перешагнула виходити газета „Фосіце Цайтунг“, що має напис: „Заснована в 1704 році“. По 230 років існування ця газета перестала виходити. Причиною: політика вірвування, заведена німецькими національними соціалістами.

Відома, що якби людей укласти в ряд і казати їх висоту врівняти, до дехто при тому втрапив би трохи своєї довжини. Та коби то ще не з голови.

ЗНОВ УСПІХ ЗАСВІНОЇ КАМПАНИ.

З наближенням весни большевицький симпатик у „Нью Йорк Таймс“ посилає свою правильну весняну дещину про успіх засвіної кампанії. В змій, як чутки про голод стануть знадто швидко, ці знову пішуть свою правильну дещину про успіх засвіної кампанії. І так далі.

Як говорив Шевченко: Історія Росії — проста справа. Понаред панував Микита Тарас. Він застав край у страшній непереподку, але по такому пануванню ливив його богатство в упряжкованих. По йому панував Микита Оганг. Він застав край у страшній бідності й непереподку, але при смерті ливив його богатство в упряжкованих. По йому панував цар Микита Оганг. Він застав край у страшній біз порядку. Вироків ливив Росію багатому, упряжковану й мотуючу. По йому панував цар неупорядкований, білим і сльабим. А ле, і так далі.

Сказав би Шевченко: Видно, що большевицький симпатик добре вміє вміє російської історії. Схопив не тільки факти, але й самий дух.

ПРОТОКОЛ

З річного засідання головної уряду Українського Народного Союзу, яке відбулося в днях 19 до 24 лютого 1934 року в домі У. Н. Союзу під к. 81-83 Гренд Стріт, Джерси Сіті, Н. Дж.

(8)

Переглядаючи далі рух членів Молодого Департаменту за 1933-тій рік, знайдемо одну дуже важку позицію. Ми зауважимо, що 1,671 членів перейшли з Молодого Департаменту до повнолітніх членів. Ця позиція має велике значення для цілої нашої організації. З однієї сторони вона підтверджує, що, як я вже попередно згадав, Молодий Департамент є тою резервою, без якої організація не може як слід розвиватися, а з другої, ті молоді члени, перейшовши до старших, не тільки що збільшують число дорослих членів, але, що найважливіше, вони додають своїм до молоді сил, які відомою організації, а тимчасово зменшують загальне число смертності, що знов причислюється до підвищення оцінки грамот. Тих 1,671 членів зробили те, що 1933-тій рік може виказати найбільшим числом членів у віці від 18 до 24 року життя, коли те число порівняти з числом членів у тому самому віці за яких останніх 8 років. Та говорючи про тих 1,671 членів, треба також згадати, що переважна частина кредиту за перенесення такого числа членів з Молодого Департаменту до старших належить такій самій організації, самому У. Н. Союзові. Вправді тут треба було вложити багато праці зі сторони відділов урядників, а зокрема секретарів, щоб переконали тих членів перейти до старших, У. Н. Союзу під теперішню пору не платити дивидендів; і коли взяти під увагу, що до нових родів забезпечення для нових членів прибуло досі лише незначне число членів, та заважши і те, що перехід членів зі старого до нового роду о в лютий 1933 року, то і не дивним стане, що тіх дивидендів нема. Головною ж причиною є те, що У. Н. Союз має прокладу (до YEAR ENDMENT), а така відсутність найкраще належалося би, то треба зарплатити той факт, що в тіх класі з кінець 1933 року було забезпечених усіх членів тільки 319. Коли з тих наведених наглядних причин дотепер виплата дивидендів не могла наступити, то це ще не означає, що таких дивидендів не може бути в будучині. Та це знову залежить від самої молоді, бо наскільки на протязі наступних років число членів у нових родах забезпечення збільшиться відповідним числом нових, молодих членів, то з певністю виплату дивидендів можна буде провести в життя.

Згадуючи про 1,671 членів, які перейшли з Молодого Департаменту до старших, ми повинні згадати, що, не вчислюючи тих членів, які матимуть 18 років у 1934 році, сталося біля 300 членів в Молодому Департаменті, які ще в 1933 році покинули 18 років, або і більше. Тих усіх членів треба негайно перенести до повнолітніх членів, бо інакше вони наражаються на втрату членства через суспенду, маючи на увазі, що, згідно зі статутом нашої організації, членів класу І. Молодого Департаменту не може залишити членом той який по укінченні 18 року життя/

(8)

— Ні, пана директора дієсно нема дома.

— Коли так, то ми мусити бути дуже розсипані. Я щоді бачив у вікні його голову, себто він уже такий забув, що пішов кудись без голови!

— То ваш портрет, пане Копилчук? Та ви на цьому портреті виглядаєте зовсім менше п'ятинадцяти літ старші.

— Я нарочно казав, та м'ягенько малювати, щоб портрет довго видержав.

Згадуючи про 1,671 членів, які перейшли з Молодого Департаменту до старших, ми повинні згадати, що, не вчислюючи тих членів, які матимуть 18 років у 1934 році, сталося біля 300 членів в Молодому Департаменті, які ще в 1933 році покинули 18 років, або і більше. Тих усіх членів треба негайно перенести до повнолітніх членів, бо інакше вони наражаються на втрату членства через суспенду, маючи на увазі, що, згідно зі статутом нашої організації, членів класу І. Молодого Департаменту не може залишити членом той який по укінченні 18 року життя/

(8)

Згадуючи про 1,671 членів, які перейшли з Молодого Департаменту до старших, ми повинні згадати, що, не вчислюючи тих членів, які матимуть 18 років у 1934 році, сталося біля 300 членів в Молодому Департаменті, які ще в 1933 році покинули 18 років, або і більше. Тих усіх членів треба негайно перенести до повнолітніх членів, бо інакше вони наражаються на втрату членства через суспенду, маючи на увазі, що, згідно зі статутом нашої організації, членів класу І. Молодого Департаменту не може залишити членом той який по укінченні 18 року життя/

ВЕЛИКОДІННІ КАРТКИ:

Жеятиніві, з образами Воскресіння 5 ц.
(12 карток за 50 ц.)

Картки звичайні з цвітами, великодні 3 ц.
(12 карток за 30 ц.)

Картки з укр. мережками й образами 5 ц.
(12 карток за 50 ц.)

Картки в формі книжочки з віршом 15 ц.

Листовий папір з віршом 10 ц.

Замовлення разом з належністю слати до:

“СВОБОДА”
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

НОВОВИДАНІ ТВОРИ

НА МІШАНИЙ ХОР

МИХАЙЛА О. ГАЙВОРОНСЬКОГО

1. Живий Україно! (до слів О. Олеса) 20 ц.
2. Невісточки, народна пісня 25 ц.
3. Вербою мов, народна пісня 25 ц.
4. Одхал сонечко сходило 25 ц.

Видання в партитурі, чотири особні голоси і до науки переклад на нім. (Американський спосіб видання). Головна сторінка з прекрасною українською мережкою. — Усі чотири 80 ц. з перекладом.

Замовлення разом з належністю слати до:

“СВОБОДА”
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

МОЛИТОВНИКИ.

- АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в білій завушній оправі з образами по середині \$1.50
- АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в матій шкірній оправі 1.35
- АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в гарній полотняній оправі 1.00
- ВІРНО, новий український молитовник в чорній полотняній оправі, вишуканий шкірній оправі. (Цей молитовник є малого формату для дітей)75

ВІСНОК в білій завушній оправі з образами по середині. (Цей молитовник є малого формату для дітей)80

ГОСТИНЕЦЬ в полотняній оправі 1.50

ПОМІЛУЙ НАС БОЖЕ, в білій завушній оправі з образами по середині 1.50

ПОМІЛУЙ НАС БОЖЕ, в чорній шкірній матій оправі 1.35

Повміст молитовники в друковані завушні дружок, не церковник.

Замовлення разом з належністю слати на адресу:

“СВОБОДА”
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

КНИЖКИ ДЛЯ МОЛОДІ, ЯКІ ТІЛЬКИ ЩО ОДЕРЖАНО З КРАЮ.

ДИКИ ЗВІРІ. Оповідання про життя звірів. Написав А. Гайворонський, переклад на українську мову М. Лотоцьким. Іл. М. Козловським. \$1.50

ГУЛІВЕР. Джонатан Свіфт. З багатию ілюстраціями. За англійським оригіналом для українських дітей закладу Ю. Шумейка. 1.25

ГІТІ: Гулівер у ліпстві. Гулівер у велитії. Гулівер у лаптурі. Гулівер у гірчині.

ЖИТТЯ ПЕРВООГО ЧОЛОВІКА ТА СУЧАСНИХ ДІТЯКІВ. В. Луневич, Переклад: М. Лотоцьким. Багато ілюстрацій. Оправлена. \$1.50

ЗОРЯНИЙ ХЛОПЧИК. Оскар Уайльд. Переклад з англійської мови М. Лотоцьким. Іл. М. Козловським. Оправлена. .35

ПРИГОДИ ЛИСИ-НИКОЛИ. Е. Селін. Переклад: М. Лотоцьким. Оправлена. .35

МАЛИЙ ЛЬОД (Малый Лед). Фонтенелль. Поїсти для молоді. 1.00

МАЛІ ГЕРОІ. Картина з життя дітей. З творів Е. Аміса та І. Педерсена на українську мову переклав А. Лотоцьким. Багато ілюстрацій. Оправлена. .85

МОІ ЗНАКОМІ. Нарис з життя звірів, які я знав. Ернест Сетон Томпсон. Іл. 148 образків і портретом автора. На українську мову переклав Софія Кулініна. Оправлена. 1.10

МОЛИТВИ СЛАВНИХ ЛЮДЕЙ. Ежен Мієр. Переклад з французького Валентина Заваска. Багато ілюстрацій. Оправлена. 1.15

ПАН ЧОМАНОВИЧІВНИЙ. Діалог подорожі та пригоди пана Якова Микитовича на Чувашьких Чувашьких гербу Казка, списана його власною рукою. Переклад зі старих папір Якова Заваска. Іл. 1.00

ПОКОІТОГОРОШОК. Казка на основі народних мотивів. А. Лотоцьким. Образки Юрія Визна. Оправлена. .45

ПРИГОДИ БАГАТОГО ЗНАЙОМОГО. Ілюстрації Д. Лотоцьким. Оправлена. .85

ЧОРНА ІНДІЯ. Юлія Бері. На українську мову переклав М. Каніш. Ілюстрації в олівці. 1.15

ШАНСЕЛОР. Записки з подорожі. Л. К. Казловський. З портретом автора. Іл. 43 образками. Юлія Бері. На українську мову переклав М. Каніш. Оправлена. .85

ПРИГОДИ ПІНОКІ. К. Кольдін. Переклад з російської мови Ежен Ошанський. Багато ілюстрацій. Оправлена. 1.15

ГІКЕ СЛОВО. Збірка казок. Іван Іван. Ілюстрації Віктора Цимбала. Кольорові образки. Оправлена. .35

Замовлення разом з належністю слати на адресу:

“СВОБОДА”
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ТЕАТРАЛЬНІ ШТУКИ ДЛЯ ДІТОЧОГО ТЕАТРУ

СВЯТО ВЕСИЛИ, сценічний образок на 2 дії зі співами та хороводами 25 ц.

ЧЕРЕЗ ФАЙКУ, сценічна картина в 4 відсказах. 7 осіб 25 ц.

МАЛАНКА, сценка на 1 дію для дитячого виступу, написана на 1 дію народ. перекладу М. Лашевича. 9 осіб 10 ц.

ЗІДІДІ. О. Олеса. Казка в 4 картинах 20 ц.

МІКІТА КОЖУМЯКА. О. Олеса. Казка в 4 картинах 15 ц.

ВЕРЕДЛИВА ПЕРИЦЕСА, пєса на 3 дії, 12 осіб 15 ц.

ОДНОЇ НОЧІ, образок на 1 дію. А. Животко. 5 осіб 10 ц.

ТАРАСІВ ДЕНЬ, сценка для дитячого театру в одній відсказі. 11 осіб 20 ц.

ПОЖАЛУВАЛА ЗА ПІЗНО, сценічна картина в одній відсказі. 7 осіб 15 ц.

СОЛОМЯНИЙ БІЧОК, казка-пєса на чотири дії, осіб 6 15 ц.

МАТИ, сценічний образок на дві дії. В. Жуковська. 15 ц.

ОСІБ 5 15 ц.

ВЕСНА, написав Д. Марчинич. Осіб 9 і гурт 20 ц.

ТАРАС ПАЛЮХО, сценічний образок у двох діях 15 ц.

МАСТИЯ ТАРАС, діточа пєса на 3 дії 20 ц.

ПІДКАДЕНЬ, пєса-казка на 2 дії 40 ц.

Партитура до Святи Гостині 40 ц.

ЗАЧАРОВАНИЙ КАЛІФ, драматична казка в 5-ох діях 10 ц.

СОН МІСЯЧНОЇ НОЧІ, пєсаста гри в 5-ох діях 25 ц.

ТАРАСІВ КАМІНЕЦЬ, пєса-казка для дітей в 3-ох діях 15 ц.

ТАРАС У ДІЯКА, сценічна картина в 2-ох діях із життя 15 ц.

Т. Шевченка 15 ц.

РИПАР ЛЕСЬ, сценічна картина з піснями 15 ц.

ВІНОК НА МОГИЛУ, діточа сценка в 2 відсказах, Т. Шевченка 10 ц.

БІНТ ЛЬОДКО, фантастична комедія в трох діях зі співами й танцями 15 ц.

“СВОБОДА”
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НАРИКАЮТЬ НА ЛИТОВСЬКУ БРУТАЛЬНІСТЬ.

Польські газети в Америці згадують в останніх тижнях зприводу „брутальності“ переслідування польської школи на Литві. Кажуть, що литовська поліція арештувала польську учительню Буковську за те, що вчила польські діти.

Нам, Українцям, то аж на сміх збиратися читати таке в польській пресі, себто в тій, яка промовчує постійно все те варварство, з яким наступають Польки на українську культурну життя під Польщею.

Вони мають відвагу робити заводи Литви, коли вони дійсно обидую й брутально жорстоко заключений з Литвою в 1921 р. Сувальський договір, де Польща погодилася, що Сувальська губернія має належати до Литви. А як тільки Литва забрала трохи війська з Сувальської території, то Польки нагнали своєю військом і заняли ту землю та прилучили до Польщі.

Тепер можна оглядати в литовському музею в Ковні отой історичний документ, який Польща підписала в справі Сувальській і який так ганебно зломала.

А скільки би то томів можна написати, коли б той зібрав матеріали, повні з мучеництвом українського народу під Польщею. Яка була би це цікава книга, коли б тільки брали те, що відомістю до руїни українського шкільництва під Польщею. Оту брутальність треба би вивити перед світом. Польща виплакала свою долю. В світі уважали її як мученицю, „брутально“ посягнену, а тепер пора виказати її дійсну брутальність.

Семен Рудакевич.

„НАШ ЛЕМКО“.

Недавно отримав я зі Львова кілька ознакових члєс члєс „Наш Лемко“ (адреса: Львів, Руска 18). З тим „Нашим Лемком“ гішов я між наших братів Лемків і просив їх запрямувати собі цей часпис для себе, або для своїх родин у краю. Мусу значити, що багатьом цей часпис дуже сподобався і вони обіцяли його запрямувати.

А один з них, громадянин Василь Костюра, заплатив сам пів передплати для своєї родни, а одну дістав від свого кума, отже разом вислав аж 6 передплат. Я думаю, що варта про таку спробу згадати в нашій „Свободі“, бо її читатимуть наші Лемки. Ану знайдемо в Америці кілька тисяч Лемків, що забажають освідомити нашу Лемківщину та допоможуть вислати тамтуди українські часписи й українські книжки.

Теодор Гриник.

Ембридж, Іл.

Всі свихи, видно були дуже вдоволені ті казали, що нам треба буде ще більше щось такого зробити. Я думаю, що баче більше не повторюється.

Пєсть.

ЧУДРАЦЬКЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ.

Вже кілька тижнів розголошувалося в нашій місцевості, що у нас має відбутися краєве весілля. Священник кілька неділя заповідав це в церкві, досить голосно. Казали, що наша церква в довгах то треба щось робити, щоб ті довги можна сплатити. Ну, і піддали галку нашим жінкам, щоб зробили весілля.

Я думаю собі: Треба подивитися на те краєве весілля. У краю я не був/тій не бачив. Не жалував і доларів. Залупав. Думаю собі: варта подивитися на весілля, та як говорив, що й вечеру дають. Приходжу я на галяу десь коло семи години вечером. Люди йдуть, кідають, другі стоять — всі чекають на весілля. Багато жінок в українських строях ходять між пуб-

лікою, а інші там знов палують в пайтишки, щоб було готове. Мені стало дуже інтересно, що кожна жінка, що весілля починалось. Дочекатися не можу.

Нарешті піднісся куртня і в відряду побачив пайтишки. Сидить одна жінка, і переслідує польської школи на Литві. Кажуть, що литовська поліція арештувала польську учительню Буковську за те, що вчила польські діти.

Нам, Українцям, то аж на сміх збиратися читати таке в польській пресі, себто в тій, яка промовчує постійно все те варварство, з яким наступають Польки на українську культурну життя під Польщею.

Вони мають відвагу робити заводи Литви, коли вони дійсно обидую й брутально жорстоко заключений з Литвою в 1921 р. Сувальський договір, де Польща погодилася, що Сувальська губернія має належати до Литви. А як тільки Литва забрала трохи війська з Сувальської території, то Польки нагнали своєю військом і заняли ту землю та прилучили до Польщі.

Тепер можна оглядати в литовському музею в Ковні отой історичний документ, який Польща підписала в справі Сувальській і який так ганебно зломала.

А скільки би то томів можна написати, коли б той зібрав матеріали, повні з мучеництвом українського народу під Польщею. Яка була би це цікава книга, коли б тільки брали те, що відомістю до руїни українського шкільництва під Польщею. Оту брутальність треба би вивити перед світом. Польща виплакала свою долю. В світі уважали її як мученицю, „брутально“ посягнену, а тепер пора виказати її дійсну брутальність.

Семен Рудакевич.

„НАШ ЛЕМКО“.

Недавно отримав я зі Львова кілька ознакових члєс члєс „Наш Лемко“ (адреса: Львів, Руска 18). З тим „Нашим Лемком“ гішов я між наших братів Лемків і просив їх запрямувати собі цей часпис для себе, або для своїх родин у краю. Мусу значити, що багатьом цей часпис дуже сподобався і вони обіцяли його запрямувати.

А один з них, громадянин Василь Костюра, заплатив сам пів передплати для своєї родни, а одну дістав від свого кума, отже разом вислав аж 6 передплат. Я думаю, що варта про таку спробу згадати в нашій „Свободі“, бо її читатимуть наші Лемки. Ану знайдемо в Америці кілька тисяч Лемків, що забажають освідомити нашу Лемківщину та допоможуть вислати тамтуди українські часписи й українські книжки.

Теодор Гриник.

Ембридж, Іл.

Всі свихи, видно були дуже вдоволені ті казали, що нам треба буде ще більше щось такого зробити. Я думаю, що баче більше не повторюється.

Пєсть.

ПОДЯКА.

Ми, нижче підписані складаємо сердечну подяку головному уряднику У. Н. Союзу за своє випилення посмертного в сумі \$500 по мой покійній жінці, а нашій мамі Анні Сиринді, котра прожила 52 роки і отримала мужа і четверо дітей сиротами. Бажаємо нашій організації якнайкращого успіху. Також дякуємо місцевим урядникам і члєнам бр. св. Іосифата, від 217, що взяли несласну участь у похороні.

Михайло Свиріда, муж,
Іосифина, Розалія, Ілько,
Катерина, діти.

ВСТУПАЄТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНІ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

© (Ім'я місцевості пропущено, щоб зберегти розподіл принципів, — Ред.)

